

RAIL BALTICA INFRASTRUKTŪRAS PĀRVALDĪBAS MODEĻA IEVIEŠANA

Ikgadējais progresa ziņojums Nr. 2

2022. gada janvāris – 2022. gada decembris

SATURS

IEVADS	3
PROGRESA ZIŅOJUMS	4
SECINĀJUMI UN PERSPEKTĪVAS	12
KONTAKTI	12

IEVADS

Baltijas valstis ir pieņēmušas lēmumus noteikt par *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldību atbildīgās struktūras (AB "LTG Infra" Lietuvā, SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas" Latvijā, OÜ "Rail Baltic Estonia" Igaunijā), kuru uzdevums ir izstrādāt un īstenot *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeli ar mērķi nodrošināt dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem vienlīdzīgu, nediskriminējošu un vienkāršu piekļuvi *Rail Baltica* dzelzceļa infrastruktūrai un apkalpes vietām.

Lai izpildītu šo uzdevumu, tika izveidota īpaša sadarbības forma – ekspertu darba grupa (turpmāk – EDG), kas strukturēja *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeļa izstrādi 12 galvenās rīcības tēmās (*Action plan*), katrai tēmai veidojot ieguldījumu vienā no galvenajiem pīlāriem – piekļuve, drošība un veiktspēja, ekspluatācija.

Detalizēts pārskats par progresu, kas sasniegts *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeļa izstrādē 2021. gadā, ir apkopots [pirmajā ikgadējā progresa ziņojumā](#).

2022. gadā specializētā EDG, kas tika atbalstīta ar profesionālo ārējo ekspertu ieteikumiem, balstījās uz sākotnējiem secinājumiem un turpināja *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeļa izstrādi.

Dažādas analīzes, konsultācijas ar ieinteresētajām personām un labākās prakses konstatējumi, kas bija veltīti apzinātajiem galvenajiem tematiem, deva papildu ieguldījumu un prasīja turpmākos soļus modeļa ieviešanas posmā, paredzot modeļa pabeigšanu un piedāvājot piekļuvi *Rail Baltica* dzelzceļa infrastruktūrai ne mazāk kā 16 mēnešus pirms kalendārā gada, kurā tiek nodota ekspluatācijā *Rail Baltica* dzelzceļa līnija.

Šajā Ikgadējā progresa ziņojuma ievadā ir apskatīti galvenie panākumi, kas gūti katrā no apzinātajiem 12 galvenajām rīcības tēmām 2022. gadā.

Turklāt EDG ir ne tikai vadījusi *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeļa izstrādi, bet arī aktīvi iesaistījusies dažādās citās darbībās, kas saistītas ar *Rail Baltica* pārveidi par ekonomisko koridoru, tostarp piedalījusies dažādās references un darba grupās, kas nodarbojas ar dažādiem *Rail Baltica* projekta tematiem, liekot īpašu uzsvāru uz infrastruktūras pārvaldību un dzelzceļa ekspluatācijas jautājumiem. Norādāms, ka EDG 2022. gadā aktīvi strādājusi pie visaptveroša darbības gatavības plāna izstrādes.

Lai gan EDG galvenā interese ir panākt vienlīdzīgu, nediskriminējošu un vieglu piekļuvi labi uzturētai, drošai un uzticamai dzelzceļa infrastruktūrai un iekārtām. Līdztekus minētajam, EDG strādā pie tā, lai tiktu veicināti augstas kvalitātes pakalpojumi un to pieejamība uzņēmumiem un iedzīvotājiem, kā arī maksimāli palielināt sociālekonomisko atdevi no Eiropas Savienības un nacionālajiem finanšu ieguldījumiem.

Šajā sakarā EDG ir uzsākusi sadarbību ar starptautiskām darba grupām, kas paredzētas ES dzelzceļa nozares pilnveidošanai. EDG ir piedalījusies dzelzceļa pakalpojumu, to tendenču un nākotnes pieprasījuma analīzē, sniedzot ieguldījumu valsts līmeņa politikas veidošanas apsvērumos.

PROGRESA ZIŅOJUMS

EDG, rīkojot vairākas sanāksmes, apspriežoties ar ieinteresētajām pusēm, veicot gadījumu izpēti un izmantojot paraugprakses salīdzinošo novērtēšanu un citus novērtējuma veidus, 2022. gadā ir turpinājusi risināt 12 galvenās rīcības tēmas, kas veido *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeli un ar to nospraustos mērķus.

Galvenie rezultāti un secinājumi, kas gūti 2022. gadā, ir apkopoti un aplūkoti zemāk, atsevišķi izdalot katru no tēmām.

1	<p>Vienota veikspējas sistēma</p> <p>Pirmais galveno Izpildes jeb veikspējas rādītāju kopums (angļu valodā – <i>key performance indicators</i>), ko var izmantot, lai novērtētu <i>Rail Baltica</i> dzelzceļa līnijas veikspēju, tika izstrādāts 2021. gadā un paliek spēkā, jo netika identificēti jauni rādītāji vai izmērāmi parametri, kas varētu būt saistīti ar <i>Rail Baltica</i>.</p> <p>Vērts atzīmēt, ka 2022. gadā Ēnu operators (turpmāk – ĒO) pievienojās <i>Rail Baltica</i> projektam. ĒO ir galvenais konsultants, kurš sniegs vērtīgu pieredzi operatīvās infrastruktūras pārvaldības jomā, koncentrējoties uz dzelzceļa ekspluatāciju, tehnisko apkopi, rentabilitāti, augstu veikspēju un dzelzceļa drošību. Balstoties uz ĒO sniegto ieguldījumu, veikspējas sistēma tiks atjaunināta 2023. gadā (sk.12. punktu "<i>Horizontālie pasākumi</i>", lai iegūtu plašāku informāciju par ĒO).</p>
---	---

2	<p>Vienota saskarne ar dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem</p> <p>Dzelzceļa lietotāju aptauja</p> <p>2022. gadā tika veikta aptauja, lai apkopotu atsauksmes no potenciālajiem nākotnes <i>Rail Baltica</i> dzelzceļa infrastruktūras lietotājiem. Aptauja bija paredzēta kravu ekspeditoriem, kravu īpašniekiem, dzelzceļa termināļu operatoriem un dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem. Būtiskākās aptaujas atziņas ir šādas:</p> <ul style="list-style-type: none"> • no <i>Rail Baltica</i> tiek gaidīts pilns pakalpojums, kas ietver gan faktisko piegādi ar vilcieniem kā operatoram, gan pakalpojumu sniegšanu termināļos visā <i>Rail Baltica</i> līnijā; • <i>Rail Baltica</i> dzelzceļa līnija piegādes metodēs tiks iekļauta tikai tad, ja būs reālas priekšrocības pret esošajām iespējām, kā arī, ja būs reāls ieguvums, kas rada pievienoto vērtību klientiem; • Pārejai koncepcijai no personīgā autotransporta izmantošanas uz dzelzceļu ir milzīgs potenciāls, jo pastāvīgi trūkst kravas automašīnu vadītāju, arvien vairāk uzņēmumu pieprasa videi draudzīgas piegādes;
---	--

- Polija, Vācija, Nīderlande ir galvenās ieinteresētās valstis *Rail Baltica* nodrošināto pakalpojumu izmantošanā;
- Pozitīva atgriezeniskā saite attiecībā uz ātrgaitas kravas vilcienu pakalpojumiem, ja kopējais piegādes laiks būs ātrāks nekā pašreiz pieejamie pakalpojumi ar kravas automašīnām;
- Datu apmaiņa tiešsaistē ir būtiska prasība un nepieciešamība, lai varētu izsekot kravu kustībai.

Tā kā šādas atsauksmes no tirgus dalībniekiem mums ir būtiskas, jo skaidri atklāj tirgus dalībnieku viedokli, mēs turpināsim veikt šāda tipa aptaujas, lai labāk izprastu mūsu nākotnes klientus un partnerus, kā arī, lai atspoguļotu viņu cerības par dzelzceļa infrastruktūras pārvaldības modeli.

Strīdu izskatīšana

EDG ir izstrādājusi priekšlikumus par strīdu izskatīšanas mehānismu starp infrastruktūras pārvaldītāju un pieteikuma iesniedzēju (dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumu), aptverot piemērojamo procedūru, strīdu klasifikāciju un iesaistītos formātus. Lai uzlabotu pašreizējo praksi, apsvērtie pasākumi ietver mediācijas pieejamību kā daļu no strīdu izšķiršanas procesa, lai risinātu strīdus, kuri var nebūt pakļauti juridiskai izšķiršanai, kā arī lai uzlabotu pārrobežu koordināciju un informācijas apmaiņu attiecībā uz īsākām un efektīvākām administratīvajām procedūrām.

Vienlaikus, atzīmējot, ka Eiropas Savienības tiesiskais regulējums strīdu izšķiršanu dzelzceļa nozarē galvenokārt nosaka neatkarīgas valsts iestādes – regulatīvās – kompetencē, EDG plāno izklāstīt savus apsvērumus un apspriesties ar katras Baltijas valsts regulatīvo iestādi, lai noteiktu pilnīgu *Rail Baltica* strīdu risināšanas stratēģiju.

Kopējie maksas noteikšanas principi

EDG ir sākusi darbu pie *Rail Baltica* piekļuves sliežu ceļiem maksas sistēmas mērķa modeļa (t.i., optimāla modeļa priekšlikuma no eksperta viedokļa), pamatojoties uz tvērumu un galvenajiem principiem, kas tika definēti 2021. gadā.

3

Mērķa modeļa izstrāde aptver dzelzceļa infrastruktūras maksas iekasēšanas sistēmas galvenos elementus, piemēram, infrastruktūras pārvaldītāja darbības izmaksu aprēķinu, tirgus segmentāciju un apakšsegmentāciju, iespējamo uzcenojumu un atlaižu piemērošanu. Šī darba ietvaros EDG arī analizēja un salīdzinošā veidā novērtēja citās Eiropas Savienības valstīs izmantotās maksas noteikšanas shēmas un prakses, kā arī ņēma vērā ieteikumus, kas sniegti plašākā *Rail Baltica* infrastruktūras maksas piekļuves politikas attīstības pētījumā, ko sagatavoja konsultāciju uzņēmums *Atkins Limited*.

Turklāt EDG pārstāvji iepazīstināja ar progresu *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeļa izstrādē un jo īpaši ar *Rail Baltica* infrastruktūras maksas noteikšanas sistēmas izstrādi starptautiskā dzelzceļa nozares profesionāļu pasākumā *Track Access Charges*

Summit. Tika uzsvērts, ka *Rail Baltica* ir unikāls piemērs, kur tiek izstrādāta maksas sistēma pārrobežu dzelzceļa infrastruktūrai.

Galvenais izaicinājums *Rail Baltica* maksas modelim būs apstākļi, ka nav pieejami vēsturiskie dati tiešo izmaksu aprēķinu veikšanai, tāpēc ir ļoti svarīgi sekot līdzi pašreizējai infrastruktūras pārvaldītāja praksei, sadarbojoties infrastruktūras pārvaldītāju *PRIME* tīklā un ar esošajām maksas iekasēšanas iestādēm Baltijā. Plānots, ka 2023. gadā tiks pabeigts un virzīts ieviešanai *Rail Baltica* infrastruktūras maksas sistēmas mērķa modelis.

Kopīga jaudas sadale

Pamatojoties uz *Rail Baltica* jaudas sadales sistēmas kopējiem elementiem, kas tika noteikti 2021. gadā, tika panākts ievērojams progress, definējot *Rail Baltica* jaudas sadales mērķa modeli (t.i., priekšlikumu par optimālu modeli no ekspertu skatu punkta):

(1) *Procedūras un termiņi* – izvērtējot Latvijā, Lietuvā un Igaunijā pastāvošo jaudas sadales procedūru un praksi, tika secināts, ka *Rail Baltica* jaudas sadalē ir jāievēro vispārāztītā *RailNetEurope* prakse, jo tā īsteno Eiropas Savienības likumdošanas prasības un to plaši izmanto jaudas piešķiršanai vairāk nekā vienā dzelzceļa tīklā, kas ir arī *Rail Baltica* gadījums;

(2) *Prioritātes pārslogotas infrastruktūras gadījumā* – tika pieņemts, ka galvenie principi prioritāšu noteikšanai pārslogotas infrastruktūras gadījumā tiek noteikti nacionālā(starpvalstu) līmenī un varētu atspoguļot šādu prioritāšu secību dažādām pakalpojumu kategorijām:

4

- i. iepriekš saskaņoti starptautisko kravu pārvadājumu koridoru vilcienu ceļi, pamatojoties uz kravu pārvadājumu koridora īstenošanas plānu, un, ja nepieciešams, iepriekš saskaņoti starptautiskie vilcienu ceļi, kas izveidoti citu sadarbības līgumu ietvaros;
- ii. pasažieru vilcieni, kas darbojas saskaņā ar sabiedrisko pakalpojumu sniegšanas (SPS) līgumu;
- iii. citi pasažieru vilcieni;
- iv. kravas vilcieni;
- v. citi vilcieni.

Pamatojoties uz šiem principiem, konkrētas prioritātes attiecībā uz vilcienu pakalpojumiem definētajās pakalpojumu kategorijās varētu vēl vairāk izšķirt un izlemt *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldītāji. Piemēram:

Pasažieru vilcieni, kas darbojas saskaņā ar SPS līgumu	<ul style="list-style-type: none"> • Tālsatiksmes vilcieni • Reģionālie vilcieni
Citi pasažieru vilcieni	<ul style="list-style-type: none"> • Tālsatiksmes vilcieni • Reģionālie vilcieni • Nakts vilcieni • Pasta vilcieni
Kravas vilcieni	<ul style="list-style-type: none"> • Multimodālie vilcieni • Lielkravu/beramkravu vilcieni • Citi kravas vilcieni

Turklāt tika apsvērti arī citi specifiski jaudas sadales sistēmas aspekti:

- prioritāte militārajai mobilitātei *ad hoc* pieprasījuma gadījumā;
- prioritātes gada kustības grafika projekta sagatavošanā;
- operatīvās prioritātes ārkārtas, avārijas vai apgrūtinātas satiksmes gadījumā, atjaunojot dzelzceļa satiksmi.

Nemot vērā, ka daži jaudas sadales sistēmas elementi ir saistīti ar esošajiem nacionālajiem tiesību aktiem un politiskiem lēmumiem, iepriekš minētie apsvērumi tiks prezentēti un turpmāk tiks saskaņoti ar nacionālajām transporta ministrijām un regulatīvajām iestādēm.

Konsultāciju procedūras noteikšana saskaņā ar Eiropas Komisiju (Direktīvas 2012/34/ES 40. panta 2. punktu)

Saskaņā ar Eiropas Savienības tiesiskajā regulējumā noteikto konsultāciju procedūru ar Eiropas Komisiju (turpmāk - EK) tika sagatavota nodomu vēstule EK par uzaicinājumu uz EDG formātu, kurā tiks veidotas *Rail Baltica* jaudas sadales un sliežu ceļu piekļuves maksas sistēmas.

Nemot vērā, ka 2021. gadā tika apsvērti katras Baltijas valsts pamatprincipi un spēkā esošais tiesiskais regulējums attiecībā uz jaudas piešķiršanu un sliežu ceļu piekļuves maksas noteikšanu, un padziļināta izvērtējuma posmā tika nolemts, ka iepriekš minētā konsultāciju procedūra tiks uzsākta un nodomu vēstule tiks nosūtīta vēlāk (visticamāk, 2023. gadā).

EDG uzskata, ka šo konsultāciju galvenais mērķis ir nodrošināt, ka *Rail Baltica* jaudas sadales un sliežu ceļu piekļuves maksas noteikšanas mērķa modelis atbilst Eiropas Savienības tiesību aktos un Vienotajā Eiropas dzelzceļa telpā noteiktajām prasībām un principiem, kā arī atspoguļo (vai pārsniedz) pašreizējo labāko praksi.

Sadarbība ārpus dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītājiem

Rīcības plāns tālsatiksmes un pārrobežu pasažieru dzelzceļa pakalpojumu veicināšanai

EK ir publicējusi [rīcības plānu](#), lai veicinātu tālsatiksmes un pārrobežu pasažieru dzelzceļa pakalpojumus ar mērķi dot jaunu impulsu starptautiskajiem dzelzceļa pakalpojumiem.

Izvērtējot plašās darbības un sagaidāmās iniciatīvas no EK puses, kas veltītas dažādām dzelzceļa nozares jomām Eiropā, tika noteikta tiešā *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeļa atbilstība un iespējas (tostarp, bet ne tikai, jaunās vadlīnijas infrastruktūras izmantošanas maksas noteikšanai, jaudas plānošanas procesa uzlabojumi utt.). EDG ir apņēmusies aktīvi piedalīties un sadarboties ar attiecīgajām dzelzceļa nozares ieinteresētajām pusēm rīcības plāna īstenošanas laikā.

Darbības gatavība

5

EDG piedalījās jaunā uzdevumā kopā ar *Rail Baltica* kopuzņēmumu AS "RB Rail" – darbības gatavības aktivitāte, kuras mērķis ir identificēt un strukturēt visas darbības, kas jāpabeidz, lai uzsāktu darbību *Rail Baltica* dzelzceļa ekspluatācijai, tostarp uzdevumus, kas ietilpst dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumiem, valsts iestāžu utt. kompetencē.

Darbības gatavība nodrošinās visu nepieciešamo sagatavošanās darbu spektru, lai *Rail Baltica* dzelzceļa līnija varētu pilnībā darboties, neaprobežojoties ar dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja funkcijām un pienākumiem, kurus risina EDG. Šī pieeja atbilst labākajai praksei, kas tiek izmantota citos lielos "zaļā lauka" infrastruktūras projektos, un tās mērķis ir nodrošināt ne tikai dzelzceļa infrastruktūras pieejamību, bet arī atbilstošu juridisko un uzņēmējdarbības vidi un sinerģiju ar citām nozarēm.

2022. gadā tika izveidots darba grupas formāts starp AS "RB Rail" un uzņēmumiem, kas ir atbildīgi par *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldību, lai apmainītos ar informāciju un koordinētu komercializācijas tematiem nepieciešamās darbības. Papildus tam reformētā *Rail Baltica* stratēģijas un ekonomikas references grupa atsāks savu darbu kā koordinācijas, konsultāciju un saskaņošanas struktūra stratēģiskiem projektiem ekonomikas un uzņēmējdarbības attīstības jomā, kas palīdzēs nodrošināt efektīvu pārvaldību un augstas veiktspējas pakalpojumus *Rail Baltica* dzelzceļā.

Kopēja drošības pārvaldība

6

Drošības pārvaldības sistēma ir dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja ikdienas darba funkciju nodrošināšanas sastāvdaļa. Pat dzelzceļa sistēmas izstrādes un būvniecības laikā ar drošības jautājumiem ir jārikojas atbilstoši. Drošība sākas ar vispārējo kultūru sabiedrībā. Dzelzceļa drošības kultūra ir viena no pēdējo gadu aktuālākajām tēmām, ko galvenokārt rosinājusi pati nozare un Eiropas Dzelzceļa aģentūra. Tāpēc drošības kultūra tika atzīta par vienu no jomām, kas mūsu organizācijām ir jārisina praktiskā līmenī. Tika

izstrādāts pirmais drošības modelis "Rail Baltica" nākotnes infrastruktūras pārvaldītājiem, un tas tiks izmantots kā pamats turpmākajiem šīs lomas veicējiem.

Lai noteiktu dzelzceļa drošības pārvaldības sistēmas prasības saskaņā ar Regulu 2018/762 un pasākumus to izpildei, tika izveidots kontrolsaraksts, tomēr tiek gaidīta turpmāka analīze un rīcības plāna izveide, jo ĒO, no kura tiek sagaidīts ieguldījums attiecībā uz būtisku ieguldījumu drošības prasību identificēšanā un noteikšanā, darbība sāka ar novēlošanos.

Kopēja ārējā stratēģija

Rail Baltica infrastruktūras pārvaldības modelis ir neatņemama un savstarpēji saistīta kopējā *Rail Baltica* Globālā projekta daļa, kā arī trīs Baltijas valstu un to sarakstā iekļauto institūciju kopīgs darbs. Tādējādi 2022. gadā tika ieviesti vienoti komunikācijas principi, lai nodrošinātu konsekveni un vienprātību ārējā saziņā un ieinteresēto personu informēšanā par aktualitātēm.

7

Tika veikta ieinteresēto personu kartēšana, lai noteiktu tās grupas, kuras, pamatojoties uz analīzi par to vajadzībām, interesēm un iespējamo ietekmi šajā procesā, tiks aptaujātas, uzklauskātas, informētas, iesaistītas vai citādi uzrunātas. Vēlākā posmā plānots izstrādāt ieinteresēto personu pārvaldības plānu, lai nodrošinātu, ka ieinteresētajām personām tiek dota pietiekama iespēja paust savas ekspektācijas, viedokļus un bažas, jo tas sniegtu nozīmīgu ieguldījumu šā modeļa vispārējā attīstībā, kā arī definētu piekļuves nosacījumus un piedāvājumu tirgum, kas ir vispiemērotākais mērķim.

Paplašināta sadarbība ārpus Baltijas valstīm

AB "LTG Infra", SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas" un OÜ "Rail Baltic Estonia" ir pievienojušās *EuroLink* – tīkla plānošanas ekspertu platformai, kas veic jaudas/dzelzceļa tīklu projektēšanu un atvieglo nacionālo dzelzceļa tīklu saskaņošanu, kas saistīta ar starptautiskos dzelzceļa savienojumu uzlabošanu, biežāku vilcienu ceļu izmantošanu, īsāku brauciena laiku veicināšanu, tiešo savienojumu veidošanu un pārsēšanos optimizēšanas procesu.

8

EuroLink izstrādā jaudas izmantošanas un dzelzceļa kustību grafiku koncepcijas 5-10-20 gadus uz priekšu, tādējādi dodot iespēju plānot un paredzēt, kā *Rail Baltica* var iekļaut Eiropas dzelzceļa tīklā un savienot ar citiem galvenajiem transporta mezgliem vai pasažieru galamērķiem. Tas pasažieriem nodrošinās labas transporta savienojuma iespējas un multimobilitāti. Piebilstams, ka tieši pievilcīgu un labi koordinētu starptautisko vilcienu ceļu pieejamības dēļ dzelzceļa pārvadājumu uzņēmumi var tikt mudināti pagarināt maršrutus, izmantojot *Rail Baltica* līniju.

Konsultāciju uzņēmums *Atkins Limited AS "RB Rail"* kopuzņēmuma uzdevumā ir veicis *Rail Baltica* infrastruktūras maksas piekļuves politikas attīstības pētījumu. Tā ietvaros tika izvērtētas iespējas un izveidotas vadlīnijas ritošā sastāva iegādei dažādos līgumu veidos un pārskatīti dažādi pakalpojumu līgumu modeļi, lai nodrošinātu pasažieru un kravu pārvadājumu pakalpojumu ieviešanu *Rail Baltica* līnijai dažādos tirgus segmentos. Turpmāk ir nepieciešams darbs un detalizēta scenāriju analīze, lai noteiktu iespējamās pasažieru pakalpojumu līgumu slēgšanas shēmas. Ilgie termiņi, kas vajadzīgi ritošā sastāva iegādei un tā nodošanai ekspluatācijā jaunā līnijā, nozīmē, ka ir būtiski pieņemt politiskus lēmumus par pasažieru pārvadājumu modeļiem un ritošā sastāva iegādes shēmām bez turpmākas kavēšanās.

Kustības vadība

Eksperti 2022. gadā kopā ar *Rail Baltica* projekta koordinātoru AS "RB Rail" iesaistījās *Rail Baltica* vilcienu vadības un signalizācijas (turpmāk - CCS) apakšsistēmas iepirkuma un ieviešanas sagatavošanā, lai nodrošinātu, ka pieeja *Rail Baltica* kustības vadības funkcionalitātei saskan ar *Rail Baltica* CCS apakšsistēmas tehnisko tvērumu un darbības risinājumiem.

Ir izveidota īpaša *Rail Baltica* CCS apakšsistēmas ieviešanas tehniskā ekspertu darba grupa, kurā turpina analizēt un saskaņot konkrētos jautājumus pēc nepieciešamības jeb *ad hoc* principa.

9 Paredzams, ka *Rail Baltica* CCS apakšsistēmas ieviešanas darbi sāksies 2024. gadā.

Turklāt, tā kā *Rail Baltica* ir unikāls Eiropas projekts, kas šķērso vairāk nekā vienu valsti un tās dzelzceļa tīklu, pēc EDG ierosinājuma ir izveidota izstrādes, modifikācijas un apstiprināšanas procedūra *Rail Baltica* sliežu ceļu izvietojuma plānam, kas kalpo par pamatu turpmākās ekspluatācijas darbībām visās trijās Baltijas valstīs un visas *Rail Baltica* dzelzceļa līnijas kustības plānošanai.

Šā uzdevuma mērķis ir paplašināt pašreizējo pieeju, kas balstās vienīgi uz inženiertehniskajiem apsvērumiem, tā vietā veidojot ilgtermiņa salāgotu dzelzceļa darbības un dzelzceļa infrastruktūras plānošanas sistēmu. Šāda pieeja nodrošinās pietiekamu jaudu un spēš apmierināt nākotnes transporta un tirgus pieprasījuma vajadzības, kā arī būs uz izmaksām un ieguvumiem balstīta.

Apkalpes vietas

10

Galvenie apkalpes vietu pārvaldības principi tika noteikti 2021. gadā. Pašreizējā posmā nav identificētas citas papildu aktivitātes, kas varētu ietekmēt kopējo *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeli.

Starptautisks konsorcijs, kuru vadīja *Ramboll*, pasaules arhitektūras, inženierzinātnes un konsultāciju uzņēmums, AS "RB Rail" kopuzņēmuma uzdevumā veica divus pētījumus un sniedza ieteikumus, kā maksimāli palielināt sociālekonomiskos ieguvumus no *Rail Baltica* starptautisko pasažieru staciju un reģionālo dzelzceļa pakalpojumu attīstības un darbībām. Vajadzības gadījumā šo pētījumu rezultātā iegūtās atziņas var integrēt turpmākā reģionālo un starptautisko dzelzceļa staciju plānošanā un izstrādē, tostarp ieinteresēto pušu iesaistē, lai sekmētu reģionālo un *Rail Baltica* ekonomikas koridoru attīstību.

Infrastruktūras uzturēšanas stratēģija

Notiek infrastruktūras uzturēšanas koncepcijas sagatavošana, ko veic ĒO (sk. 12. punktu "*Horizontālie pasākumi*", lai iegūtu plašāku informāciju par ĒO), kas aptver tādus aspektus kā uzturēšanas principi, nepieciešamais aprīkojums un speciālais ritošais sastāvs, infrastruktūras stāvokļa uzraudzība, tehniskās apkopes plānošana utml.

11

ĒO izstrādātā dzelzceļa infrastruktūras uzturēšanas koncepcija sniegs detalizētu informāciju, lai pieņemtu nepieciešamos uzņēmējdarbības stratēģiskos lēmumus par paredzēto *Rail Baltica* infrastruktūras uzturēšanas stratēģiju (korigējoša / preventīva / prognozējoša) un pielietoto modeli (iekšpakalpojums / ārpkalpojums / jaukta pieeja). Pēc tam, tiks veikta nepieciešamā darbaspēka, nepieciešamo aprīkojuma un dzelzceļa tehnikas prognozēšana iekļaušanai dzelzceļa infrastruktūras ieviešanas plānos un, kas vajadzības gadījumā var tikt nomāta, nodrošinot jaunas iespējas vietējam un reģionālajam tirgum. *Rail Baltica* interesēs ir veicināt piegādātāju tirgus attīstību un izaugsmi Baltijas dzelzceļa nozarē ne tikai dzelzceļa ieviešanas fāzē, bet arī pēc tam.

Horizontālie pasākumi

Rail Baltica infrastruktūras pārvaldības izveides sadarbības modeļa darba nodrošināšana, tostarp attiecīgo ekspertu deleģēšana, 2022. gada uzdevumu sagatavošana un ziņošana par paveikto, ilgtermiņa plānu aktualizācija un termiņa noteikšana, kad jābūt ieviestam *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modelim.

12

Saprašanās memoranda (*Memorandum of Understanding*) izstrādes un parakstīšanas iniciēšana EDG par kopēju sadarbības sistēmu un principiem *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeļa izstrādē un ieviešanā starp *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības ieviesējiem - AB "LTG Infra", SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas", OÜ "Rail Baltic Estonia".

Noslēgts līgums ar ĒO – konsultantu, kas sniegs neatkarīgu profesionālu vērtējumu, pieredzi un zināšanas dažādās jomās, kas saistītas ar *Rail Baltica* dzelzceļa ekspluatāciju un tās uzturēšanu. Šo konsultāciju rezultāti ietvers dokumentācijas plānu, tehniskās apkopes koncepciju, ekspluatācijas koncepciju, drošības prasības, standarta darbības procedūras u.tml., ko izmantos kā ieguldījumu saistīto dzelzceļa infrastruktūras pārvaldītāja funkciju izstrādē un īstenošanā.

SECINĀJUMI UN PERSPEKTĪVAS

2022. gadā EDG ir veiksmīgi turpinājusi izvērtēt dažādus elementus, kas saistīti ar dzelzceļa infrastruktūras pārvaldību, un aktīvi meklē risinājumus, kas īpaši pielāgoti *Rail Baltica* Globālajam projektam, kā arī strādāja pie nosprausto mērķu sasniegšanas.

Turpmākais progress balstīsies uz neatkarīgu ekspertu priekšlikumiem, nodrošinot, ka *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modelis atspoguļo labāko nozares praksi.

Plānots, ka 2023. gadā katrā no identificētajām galvenajām tēmām tiks izdarīti galvenie secinājumi un priekšlikumi turpmākai rīcībai, ļaujot *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modelim nonākt tā ieviešanas aktīvajā fāzē. Šim nolūkam EDG plāno uzsākt valsts līmeņa un starpinstitūciju konsultācijas, lai pārliecinātos, ka EDG izstrādātos apsvērumus un priekšlikumus var transponēt un iekļaut attiecīgajā nacionālajā politikā un regulatīvajā ietvarā.

Visbeidzot, lai formalizētu sadarbību starp uzņēmumiem, kas atbild par *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldību, tika nolemts noslēgt saprašanās memorandu par *Rail Baltica* infrastruktūras pārvaldības modeļa izstrādi un ieviešanu. Saprašanās memorands tiks parakstīts 2023. gada pirmajā ceturksnī. Turklāt 2023. gadā paredzēts noslēgt detalizētu sadarbības līgumu, lai vēl vairāk uzlabotu sadarbību un noteiktu nepieciešamos pasākumus infrastruktūras pārvaldības modeļa sekmīgai īstenošanai, nosakot atbildības.

KONTAKTI

OÜ "Rail Baltic Estonia"

 info@rbe.ee

 Endla 16, 10142 Tallinn, Estonia

SIA "Eiropas dzelzceļa līnijas"

 edzl@edzl.lv

 Ģenerāļa Radziņa krastmala 9,
LV-1050 Rīga, Latvia

AB "LTG Infra"

 info@ltginfra.lt

 Geležinkelio g. 2,
02100 Vilnius, Lithuania